

Bezpečnostní management jako integrální součást rozvoje regionů

Anotace: Předložený článek obsahuje několik tezí vycházejících z aplikace teorie a praxe managementu v oblasti řízení bezpečnosti regionu. Je zaměřen na vymezení systémového pojetí regionu, analýzu aktérů regionálního rozvoje s akcentem na veřejný sektor a zabezpečování veřejných služeb v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti regionů. Autoři vymezují i rostoucí roli nestátních aktérů při zajišťování bezpečnosti v regionech. Bezpečnost regionu definují jako stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt (region) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a řízen.

Klíčová slova: bezpečnostní management, region, veřejný sektor, bezpečnost regionu, státní bezpečnostní služby, nestátní bezpečnostní služby, integrovaný systém řízení bezpečnosti.

1. Úvod – teoretická a metodologická východiska bezpečnostního managementu

Management, jako každá společenská disciplína reagující na systémové okolí, trvale zpřesňuje pojetí, metody i obsah disciplíny samé. Opírá se o poznatky (teorie a metody) z oblastí více vědních disciplín – ekonomie, matematiky, psychologie, statistiky aj. Tyto poznatky aplikuje a rozvíjí v konkrétních podmínkách. Manažeři čerpají ze všech znalostí a poznatků společenských věd, ale stejně tak i věd přírodních. Musí však tyto znalosti zaměřit na efektivnost a výsledky.

Názorovou rozmanitost pojmu „management“ lze ilustrovat v pojetí klasika této disciplíny P. F. Druckera (1973, 2007) vymezením managementu jako funkce, disciplíny, návodu, který je třeba zvládnout, a manažeři jsou profesionálové, kteří tuto disciplínu realizují, vykonávají funkce a z nich vyplývající povinnosti. „*Management je orgán institucí. Je to orgán, který proměňuje chaos v organizaci a lidské úsilí ve výkon*“. (Drucker, 2007).

Významná skupina teoretiků a praktiků v oblasti managementu zdůrazňuje specifické funkce vykonávané vedoucími pracovníky (Chung, 1987, Müller, 1988, Vodáček, 1994, 1996, 1999) – *management jsou typické činnosti, které manažer vykonává, jako je rozhodování, organizování, plánování, kontrolování, vedení lidí, koordinace, motivování atd. s cílem dosažení cílů organizace*. Obecně přijímaná definice managementu (H. Koontz, H. Weihrich, 1993) zdůrazňuje, že se jedná o *proces tvorby a udržování prostředí, ve kterém jednotlivci pracují společně ve skupinách a účinně dosahují svých cílů*. Použití termínu "účinně (efektivně)" znamená, že jde o dosažení rovnováhy mezi rizikem podnikání a náklady na eliminaci nebo alespoň snížení tohoto rizika.

Přes různé názory zůstává faktem, že management je aplikován ve všech typech organizací, bez ohledu na jejich strukturu, velikost, poslání nebo obor činnosti. Objekt řízení – přívlastek (regionální, bezpečnostní, hotelový, zdravotnický, školský apod.) je ze systémového hlediska redundantní, nicméně nic nebrání tomu, aby praktické disciplíny aplikovaného managementu byly takto pragmaticky označovány. *Efektivní aplikování teorie managementu – principů, metod, technik a nástrojů je obecně kompatibilní, společné všem podnikům, organizacím či institucím, tzn. využitelné ve všech organizacích bez ohledu na poslání a realizační výstupy definované organizace. Specifika managementu se projevují v procesu řízení jednotlivých komponent organizace* (Bartošová, 2007).

Management v sobě zahrnuje problematiku řízení, pravomocí, koordinaci zdrojů, rozhodování apod. a jeho nedílnou součástí je:

- definování mise (poslání), vize a strategie dosahování cílů;
- strategické plánování a organizace činností;

- komunikace na horizontální i vertikální úrovni;
- výběr a příprava pracovníků;
- zodpovědnost za plnění úkolů a její kontrola.

Manažeři musí usilovat o vytváření takového prostředí, aby motivovaní pracovníci ve sdílené synergii dosahovali skupinových cílů s minimální spotřebou zdrojů nebo v rámci omezených disponibilních zdrojů.

Současný management je dnes saturován nepřeberným množstvím metod řízení, které jsou také označovány jako modely, iniciativy, koncepce, přístupy, analytické techniky, směry či systémy, které jsou výstupem aplikované vědní disciplíny teorie managementu. *„Některé mají pověstný jepičí život a v praxi řízení nezdolání, jiné se v četných organizacích osvědčily a postupně se stávají standardní součástí moderního managementu“.* (Veber, 2011 : 461).

2. Systémové pojetí regionu

Region, v systémovém pojetí, lze charakterizovat jako složitý, dynamický a pravděpodobnostní sociální systém v prostředí správního uspořádání, který usiluje o dosažení svého hlavního cíle a účinného a efektivního naplnění poslání – sloužit veřejnosti cestou efektivního a účinného naplňování strategie regionálního rozvoje. Jeho složitost je podmíněna množstvím přímých a zprostředkujících vazeb, propojujících všechny jeho složky (komponenty) – v hierarchicky uspořádaný celek s globálním cílem (poslání organizace). Jeho dynamismus je vyvolán nepřetržitými změnami vnitřních a vnějších podmínek, které vyžadují odpovídající změny strukturních a funkčních vazeb.

Chování systému typu region je podmíněno uspořádáním a vlastnostmi jejich vnitřních zdrojů a zároveň i způsoby interakce s okolím. Má-li být reakce regionu na podněty z okolí dostatečně pružná a adekvátní tomu, co zákazníci-občané očekávají, musí být vnitřní prostředí regionu projektováno tak, aby prostřednictvím účinného systému řízení dokázal plnit své cíle v okolí, jehož vlastnosti se neustále mění. Otevřenost regionu a jeho interakce s vnějším prostředím je nutnou podmínkou dalšího regionálního rozvoje.

Region je pravděpodobnostním systémem, resp. systémem, který vykazuje tzv. pravděpodobnostní (stochastické) chování. Jeho pravděpodobnostní charakter je podmíněn mnoha skutečnostmi. Předně tím, že zákonité souvislosti systému se protínají s nahodilými působeními a projevují se prostřednictvím těchto nahodilostí. Pravděpodobnostní povaha důsledku, který vznikl na základě střetu nutného a nahodilého působení, se zesiluje navíc tím, že mezi jednotlivými složkami systému neexistují pouze jednoznačné příčinné souvislosti. Dále tím, že informace pro potřeby managementu a regionálních aktérů (zejména funkce rozhodování) jsou zpravidla neúplné a nejednoznačné. *Sociální systém je vždy složitější a rozpornější než sama informace o něm, takže přísně jednoznačná rozhodování jsou za těchto podmínek obtížná. Značný vliv na pravděpodobnostní chování systému má existence lidského činitele s jeho různorodými a rozpornými zájmy a subjektivními zvláštnostmi.* (Scott, 1992).

Pravděpodobnostní charakter fungování systému typu region klade náročné požadavky na koordinaci a subordinaci všech jeho složek. Vztahy koordinace a subordinace jsou však nemyslitelné bez uplatnění slučitelnosti složek systému a jejich hlavního prvku – lidí v regionu. Přitom slučitelnost lidí v systému předpokládá jednotu mnoha jeho závažných parametrů – cílů, úkolů, prostředků realizace cílů, způsobu myšlení a jednání.

Řízení regionu je zaměřeno na efektivní využití zdrojů za účelem splnění strategických cílů rozvoje regionu (naplňování regionální politiky). Předpokladem je *institucionalizovaná spolupráce regionálních aktérů, která umožňuje prosazení rozvojových konceptů, generuje nové projektové myšlenky a vytváří úspěšnou pozici „podnikajícího regionu“ a jeho produktů v meziregionální konkurenci.* (Ježek, 2006).

Institucionální regionální management tvoří podnikatelské i nepodnikatelské subjekty. Instituce státní správy a samosprávy, neziskové organizace a obecně prospěšné společnosti, které jsou běžně označovány jako nepodnikatelské organizace, musí stejně jako podnikatelské organizace plnit určité, jim vlastní, společenské poslání a dosahovat stanovené cíle. V tomto ohledu se management nepodnikatelských organizací musí řídit v podstatě stejnými principy, které se úspěšně uplatňují při řízení podnikatelských subjektů. Znamená to, že lidé, pověřeni vedením těchto organizací, musí při plnění své úlohy uplatňovat obecné zásady managementu.

3. Veřejný sektor – klíčový regionální aktér

Veřejný sektor je specifickou součástí ekonomiky, je součástí sektoru služeb. Jádrem veřejného sektoru je veřejná správa, kterou tvoří soustava úřadů s centrální nebo územní působností. Kromě veřejné správy tvoří veřejný sektor další organizace, které poskytují veřejné služby (např. nemocnice, školy, domy sociální péče, atd.) financované z veřejných prostředků. Od soukromého sektoru se veřejný sektor liší především tím, že není založen na ziskovém principu a finanční prostředky na své fungování získává z veřejných rozpočtů, které jsou naplňovány prostřednictvím daní. Součástí veřejného sektoru jsou takové druhy služeb, které by bylo nevýhodné, nepraktické až nemožné poskytovat na komerční bázi. Ve veřejném sektoru díky daním neexistuje přímý vztah mezi uživatelem služby (plátcem) a jejím poskytovatelem.

Veřejný sektor zahrnuje celou řadu odvětví veřejných služeb (členění dle CZ COFOG):

Všeobecné veřejné služby (veřejná správa)

Obrana

Veřejný pořádek a bezpečnost

Ekonomické záležitosti

Ochrana životního prostředí

Bydlení a společenská infrastruktura

Zdravotnictví (Zdraví)

Rekreace, kultura a náboženství

Odvětví vzdělávání – Veřejný sektor

Sociální věci (Sociální služby)

Klíčovým výstupem veřejného sektoru jsou veřejné služby. Z hlediska řízení organizací veřejného sektoru je proto klíčová schopnost řídit poskytované služby. Vzhledem k rozmanitosti veřejného sektoru jsou ale uplatňovány téměř všechny oblasti řízení.

Veřejný pořádek a bezpečnost je odvětví veřejného sektoru, dle členění CZ-COFOG, jehož úkolem je zajištění vnitřní bezpečnosti státu (regionu) – tj. ochrana obyvatel a majetku před kriminalitou (policejní ochrana), zajišťování veřejného pořádku a řešení krizových událostí a živelných pohrom (požární ochrana). Součástí odvětví je také činnost soudů, státních zastupitelství a vězeňská správa a vězeňský provoz. Do odvětví spadá také související aplikovaný výzkum a vývoj.

Policejní ochrana podle členění CZ-GOFOG zahrnuje:

- Správu policejních záležitostí a služeb.
- Instituce a dílčí útvary s působností v oblasti veřejného pořádku a bezpečnosti a útvary zabezpečující činnost policie.
- Útvary policie pro řízení a zabezpečení, útvary výkonu služby kriminální policie, pořádkové policie, dopravní policie, ochranné služby, služby policie pro odhalování korupce a závažné hospodářské trestné činnosti, cizinecké a pohraniční policie, železniční policie, letecké služby a služby rychlého nasazení.

- Správu a provoz Policejního prezidia ČR, útvarů policie s působností na celém území ČR a útvarů policie s vymezenou působností.
- Výkonné, administrativní a další služby policie v oblasti státní správy ve věcech zbraní a střeliva, hlášení a evidence pobytu občanů, cestovních dokladů o pobytu cizinců a uprchlíků. Výkon v oblasti bezpečnosti a plynulosti silničního provozu.

4. Integrovaný systém řízení bezpečnosti regionu

Bezpečnost regionu – stav, kdy jsou na nejnižší možnou míru eliminovány hrozby pro objekt (region) a jeho zájmy a tento objekt je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a řízen (Bartošová, 2013). Jedná se o bezpečnost s ohledem na zájmy objektu. Profesiografické průzkumy ukazují, že bezpečnostní činnosti obsahují silné prvky sociální, především právní a ekonomické, sociologické a psychologické, přírodovědné a technické, ale též manažerské a informatické.

Ze zahraničních výzkumů v oblasti bezpečnostních studií, kriminologie, sociologie, politologie, ekonomie a práva vyplývá zvyšující se význam komplexní bezpečnosti a posun od vládnutí (governance) k řízení (management). *Integrovaný systém řízení bezpečnosti lze vymezit, v souladu s teorií manažerských funkcí, jako souhrn řídicích činností orgánů zabezpečujících procesy v oblasti vnitřní bezpečnosti (státní i nestátní bezpečnostní služby), včetně poslušnosti řídicích činností orgánů krizového řízení.* (Bartošová, 2013).

Státní bezpečnostní služby

Policie ČR v regionech – poslání

Připravenost a řešení krizových situací spojených s vnitřní bezpečností a veřejným pořádkem v regionech zajišťuje, v souladu se zákonem č. 273/2008 Sb., o Policii ČR, subjekt státní správy, Policie ČR. Policie ČR je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem. Mise (poslání) je zaměřeno na službu veřejnosti s úkoly v oblasti ochrany bezpečnosti osob a majetku, veřejného pořádku, předcházení trestné činnosti, plnění úkolů podle trestního řádu a dalších úkolů na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti, které jsou jí svěřeny zákony, přímo použitelnými předpisy Evropských společenství nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu.

Zajištění vnitřní bezpečnosti občanů, regionů, státu je posláním a vlastním smyslem policejních činností a zahrnuje zejména tři oblasti:

- prevenci, tj. předcházení hrozícího nebezpečí, definování a vyhodnocování rizik;
- odvracení bezprostředního nebezpečí;
- represí, tj. postih narušitelů bezpečí a veřejného pořádku. Represivní složka má svá východiska zejména v právních disciplínách.

Policejní organizace je velkým, složitým, dynamickým a pravděpodobnostním sociotechnickým systémem. Jeho velikost je dána množstvím a prostorovým (teritoriálním) rozmístěním a uspořádáním jeho složek – (organizačních jednotek s celorepublikovou a územně vymezenou působností) a jejich věcným zaměřením (posláním). Jeho složitost je podmíněna množstvím přímých a zprostředkujících vazeb, propojujících všechny jeho složky v hierarchicky uspořádaný celek s hlavním (globálním) cílem, tj. posláním vymezené zákonem. Dynamismus policejní organizace jako systému je vyvolán nepřetržitými změnami jeho vnitřních a vnějších podmínek, které vyžadují odpovídající změny jeho strukturních a funkčních vazeb.

Policejní organizace jako systém vykazuje pravděpodobnostní chování. Pravděpodobnostní charakter fungování systému policejní organizace klade náročné

požadavky na koordinaci a subordinaci (podřízenost) všech jeho složek. Vztahy koordinace a subordinace jsou však nemyslitelné bez uplatnění kompatibility (slučitelnosti) složek systému a jejich hlavního prvku – lidí. Přitom kompatibilita lidí v systému předpokládá jednotu mnoha jeho závažných parametrů, synergií, která je výsledkem účinného a efektivního vedení (leadershipu) – cílů, úkolů, prostředků realizace cílů, způsobu myšlení a jednání a v neposlední řadě i sociální a psychologickou kompatibilitu lidí v systému policejní organizace.

Policie ČR má ve svých organizačních jednotkách zaveden systém modelu kvality (model Excellence EFQM) zaměřený na měření kvality procesů probíhajících v systému Policie ČR s akcentem na spokojenost zákazníka (občana). Z výsledků výzkumu zaměřeného na pocit bezpečí a spokojenost s činností policie (z listopadu 2012) vyplývá, že *v místě bydliště výrazně převládá s činností policie spokojenost nad nespokojeností*. Podrobnější analýza ukázala, že spokojenost s činností policie podle předpokladu výrazně koreluje s pocitem bezpečí v místě bydliště. (Sociologický ústav AV ČR, 2012).

Regiony, občané nemohou ponechat, v souladu s tradičními modely chování a jednání, starost o svoji bezpečnost pouze na odpovědnosti státu. Ani ekonomicky silný a dobře organizovaný stát nemůže zajistit bezpečnost všech subjektů, působících na jeho území, jejich úplnou ochranu proti globálním hrozbám. Ochrana proti globálním hrozbám se dnes musí stát součástí společenské odpovědnosti za vlastní činnost všech institucí (národních i nadnárodních), které působí v dnešním globálním světě.

Nestátní bezpečnostní služby

Obecní policie v regionech

Relevantním subjektem v oblasti vnitřní bezpečnosti je i rozvíjející se sektor nestátních bezpečnostních služeb – entity, která zabezpečuje služby ve prospěch zákazníků v oblasti vnitřní bezpečnosti, ve vymezeném rozsahu, které orgány veřejné moci z různých důvodů nezajišťují.

Jde v první řadě o roli obecních policií jakožto speciálních orgánů obcí, určených zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů, explicitně k zabezpečení lokálních záležitostí bezpečnosti a veřejného pořádku v rámci působnosti obce, popřípadě k plnění dalších úkolů stanovených jiným zákonem. Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů:

- přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku;
- dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití;
- dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce;
- podílí se na bezpečnosti a plynulosti provozu na pozemních komunikacích;
- podílí se na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a činí opatření k jeho obnovení;
- podílí se na prevenci kriminality v obci;
- provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci;
- odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce.

Možnost zřízení obecní policie je třeba na straně obcí považovat za nejvýznamnější oprávnění v oblasti zajišťování bezpečnosti a veřejného pořádku. Obecní policii řídí starosta nebo jiný člen zastupitelstva obce pověřený zastupitelstvem obce. Doporučené manažerské techniky zejména v oblasti vedení lidí s důrazem na etiku a komunikaci, týmovou spolupráci a kooperaci s Policií České republiky, státními orgány a orgány územních samosprávných celků.

Soukromé bezpečnostní společnosti v regionech

Ačkoliv je bezpečnost v České republice stále vnímána jako doména státu, v praxi již i v českém prostředí privatizace bezpečnosti pokročila do té míry, že počet zaměstnanců sektoru soukromých bezpečnostních služeb přesahuje počet příslušníků Policie České republiky (39800 příslušníků Policie ČR, 7094 podnikatelských subjektů v oblasti soukromé bezpečnosti s 54 850 zaměstnanci)¹. *Celkový počet pracovníků soukromých bezpečnostních společností od roku 2003 představuje více než 1% všech pracovníků v soukromém sektoru, což z těchto společností činí jednoho z největších zaměstnavatelů v ČR.* (Bureš, 2013)

Dempsey (2011) definuje soukromé bezpečnostní společnosti jako „*osoby samostatně výdělečné a soukromě financované podnikatelské subjekty a organizace, které poskytují s bezpečností související služby za úplatek pro jednotlivce či subjekty, jež je zaměstnávají, nebo pro sebe, v zájmu ochrany osob, soukromého vlastnictví či zájmů před různým nebezpečím*“. Hlavní oblasti aktivit soukromých bezpečnostních služeb v ČR lze vymezit v rovině fyzické bezpečnosti, informační bezpečnosti, technické služby k ochraně majetku a osob a bezpečnosti personálu. Z hlediska nabízených služeb je fyzická ostraha nejčastěji poskytovanou službou komerční bezpečnosti v ČR, jejíž význam však bude v budoucnu klesat, naopak – bude pokračovat význam technické ochrany.

I když se zatím nepotvrzují úvahy, že by samosprávy v českých městech a obcích masově zajišťovaly bezpečnost regionu společnostmi, které poskytují soukromé bezpečnostní služby, jde zatím o jednotlivé případy. Statistická data nejsou k dispozici, z veřejně dostupných dat vyplývá, že se jedná cca o 8 městských částí a obcí. Pracovníci soukromých bezpečnostních společností sice nedisponují podle českých zákonů žádnými zvláštními pravomocemi, v některých oblastech však začínají nahrazovat činnost obecní policie a starostové hodnotí jejich činnost pozitivně. Důležitá je komunikace a kooperace s obecní a státní policií.

Celkově lze konstatovat, že dochází k diverzifikaci role státu coby výhradního poskytovatele vnitřní bezpečnosti zejména v oblasti prevence a ochrany bezpečnosti osob a majetku. Soukromé bezpečnostní společnosti představují specifické formy podnikatelských činností zasahujících do oblasti veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti, čímž se liší od všech ostatních podnikatelských aktivit upravených stávajícím právním řádem ČR. Česká republika zůstává posledním členským státem EU bez zvláštního zákona o soukromých bezpečnostních službách. Připravovaná kodifikace dané oblasti by měla vymezit nejen právní rámec a z toho vyplývající inherentní funkce státu v oblasti vnitřní bezpečnosti, ale i větší zodpovědnost fyzických, právnických subjektů, měst, obcí a regionů při volbě báze zajištění vnitřní bezpečnosti.

Zkvalitnění a image subjektů poskytujících služby v oblasti vnitřní bezpečnosti a vyšší status manažerských a odborných profesí v uvedeném oboru úzce souvisí se vzděláváním a odbornou způsobilostí a žádoucími kompetencemi manažerů a zaměstnanců s důrazem na etiku. Dlouhodobě připravovaný návrh zákona o soukromých bezpečnostních službách bude kategorizovat bezpečnostní služby a definovat odbornou způsobilost v této oblasti a upravovat i výkon bezpečnostních činností pro tzv. vlastní ochranu, tj. potřebu fyzických a právnických osob, tedy na nepodnikatelské bázi.

5. Poslání Bezpečnostního managementu v regionech

Bezpečnostní management v regionech vychází z teorie a praxe managementu, regionalistiky, policejních a bezpečnostních disciplín, využívá osvědčených metod, nástrojů a technik managementu a vzhledem k rozhodování v podmínkách informační neurčitosti i

¹ Údaje k datu 23. 11. 2012

speciálních metod. Je to také souhrnný pojem pro označení souboru opatření, metod jednání a forem konání směřující k zajištění vnitřní bezpečnosti regionu v běžném stavu a za krizových situací. Zde jde o zabezpečení, zajištění pocitu bezpečí.

V souladu s vymezeným posláním lze konkretizovat Bezpečnostní management v regionech jako (Bartošová, 2012):

- oblast řízení samostatných (nezávislých) činností subjektů, která řeší bezpečnost regionu (mise, poslání) s cílem zamezit bezpečnostním rizikům a hrozbám (jako jsou ohrožení či poškození života a zdraví, ochrana majetku, zabezpečení veřejného pořádku, životního prostředí aj.) nebo minimalizovat následky, pokud se hrozba naplní;
- aplikuje metody, procedury, směrnice, standardy a nástroje managementu a využívá speciální metodologii;
- soustavný, účelově (cíleně) uspořádaný, opakující se cyklus provázaných činností
- je zabezpečován autonomně – v nezávislých organizačních strukturách.

„Objektem řízení bezpečnosti může být nejen organizace, úřad, region, libovolný hmotný objekt, také jev, fenomén nebo zájmový prostor. Takový objekt je zároveň předmětem zájmu manažera, projektanta, výzkumníka nebo vědce v oboru bezpečnost“. (M. Kný, 2010).

Vymezení a formování bezpečnostního managementu v regionech jako specifické formy managementu si vyžádá analýzy a zodpovězení řady otevřených otázek k faktorům ovlivňujícím tento koncept managementu, zejména k poslání, úkolům a funkcím, organizačním otázkám jeho fungování a praktickým možnostem implementace v regionech. Jedná se zejména o:

- komplexní ochranu majetku a životního prostředí, která má v současné době řadu aspektů týkajících se bezpečnostní hrozby a ochrany proti kyberterorismu, environmentální bezpečnost, potravinová bezpečnost aj.
- lidský aspekt – koncept lidské bezpečnosti (human security)

Bezpečnostní management v tomto pojetí představuje efektivní využití zdrojů za účelem dosahování optimální bezpečnosti řízeného regionu v integraci s naplňováním strategických cílů rozvoje regionu. Bezpečnostní management v regionech:

- definuje regionální bezpečnostní politiku (analýza bezpečnostních rizik, bezpečnostní cíle);
- vytváří pravidla a algoritmy (systém manažerských funkcí), kterými je řízení bezpečnosti usměrňováno;
- stanoví postup řídicích činností zaměřených na plánování, organizování, realizaci a kontrolu procesů prováděných v souvislosti s řešením a řízením bezpečnosti;
- vytváří a udržuje prostředí, (institucionalizovanou spolupráci), ve kterém specializovaný management a kompetentní pracovníci realizují bezpečnostní cíle.

Krizové řízení v rámci bezpečnostního managementu lze definovat jako souhrn řídicích činností orgánů krizového řízení (vláda, ministerstva a jiné správní úřady, Česká národní banka, orgány kraje a další orgány s působností na území kraje, orgány obce s rozšířenou působností, orgány obce) zaměřených na analýzu a vyhodnocení bezpečnostních rizik a plánování, organizování, realizaci a kontrolu činností prováděných v souvislosti s přípravou na krizové situace a jejich řešením nebo ochranou kritické infrastruktury.

Úkolem orgánů krizového řízení je zajištění připravenosti ČR na krizové situace, jejich řešení a ochrana kritické infrastruktury. Orgány krizového řízení jsou propojeny s řízením složek integrovaného záchranného systému, ale i dobrovolných záchranářských organizací, které slouží pro řešení mimořádných událostí. Podstatnou funkcí krizového řízení je krizové plánování, nástrojem je systémový přístup, který umožňuje modelování možných

krizových situací a jejich řízení v souladu s pravomocemi a odpovědností orgánů krizového řízení a dalších zainteresovaných subjektů, podniků a organizací.

6. Závěr

Regionální rozvoj a zejména jeho podpora je jedním ze zásadních nástrojů vyváženého ekonomického, sociálního, environmentálního, institucionálního fungování území na všech jeho úrovních. Integrální součástí je oblast věnovaná bezpečnosti – stavu, kdy jsou na nejnížší možnou míru eliminovány hrozby pro region a jeho zájmy a region je k eliminaci stávajících i potenciálních hrozeb efektivně vybaven a efektivně řízen. Zabezpečení, zajištění pocitu bezpečí jsou jedním z významných kritérií kvality života v regionech a možnou limitou regionálního rozvoje. Znalost teorie, nástrojů i implementace bezpečnostních prvků je předpokladem pro tvorbu účelné a efektivní regionální politiky na centrální, regionální i lokální úrovni.

Literatura

- BARTON, L. *Crisis leadership now: A real-world guide to preparing for threats, disaster, sabotage, and scandal*. New York, McGraw-Hill 2007.
- BARTOŠOVÁ, H. Rozvoj bezpečnostního managementu a informatiky. In *Identifikace a reflexe rizik společenské praxe jako teoretický základ pro rozvoj policejních služeb*. Výzkumný záměr PA ČR 2004-2010. Dílčí VÚ 1/2.
- BUREŠ, O. a kol. *Privatizace bezpečnosti. České a zahraniční zkušenosti*. Praha : Grada Publishing, 2013. ISBN 978-80-247-4601-2.1.
- DEMPSEY, J., S. *Introduction to Private Security*. Belmont, CA: Wadsworth, 2011.
- DONELLY, J. H., GIBSON, J. L., IVANCEVICH, J. M. 2007. *Management* Praha : Grada Publishing, 2007. ISBN 80-7169-422-3.
- DRUCKER, P. F. *To nejdůležitější z Druckera v jednom svazku*. Praha : Management Press, 2007. ISBN 978-7261-066-2.
- KOONTZ, H., WEIHRICH, H. *Management*. Praha : Victoria Publishing, 1993.
- LEWIS, D. J. *Management of Non-Governmental Development Organisations*. 2nd edition. New York : Routledge, 2007.
- VEBER, J. a kol. *Management*. 2. aktualizované vydání. Praha : Management Press, 2011. ISBN 978-80-7261-200-0.
- VODÁČEK, L., VODÁČKOVÁ, O. *Management*. 3. vydání. Praha : Management Press, 1999. 291 s. ISBN 80-85943-94-8.
- SCOTT, W. G. *Organizations – Rational, Natural and Open Systems*. New York : Prentice Hall, 1992.
- TUČEK, M. *Pocit bezpečí a spokojenost s činností policie*. Praha : Sociologický ústav AV ČR : Centrum pro výzkum veřejného mínění, 2012.

Key words: security management, region, public sector, security of region, state security subjects, non-state security services, integrated management system

Summary

The article contains several theses based on application of theory and practice in field of security management in a region. It is focused on defining the system concept of a region, analysis of regional development subjects with an emphasis on public sector and securing of public services in public order area and security of regions. The authors define also growing

role of non-state subjects in ensuring security in regions. The security of the region is defined as a situation in which are treats for the region eliminated to lowest possible level and the object (region) is well equipped and managed to eliminate all existing and potential threats.

*doc. Ing. Hana Bartošová, CSc.
Vysoká škola regionálního rozvoje Praha
rektorka,
odborný garant studijního programu
Bezpečnostní management v regionech.
e-mail: bartosova@vsrr.cz*

*Ing. Mgr. Jan Bartoš
Daimler Mercedes Benz
student doktorského studijního programu
na PA ČR.
e-mail: jan.bartos@daimler.com*

Recenzent: doc. JUDr. Pavel Macek, CSc.